

คู่มือการปฏิบัติ ระยองโมเดล

การผลิตต้นอ่อนฯ รายได้สูง

โครงการ 76 จังหวัด 76 โมเดล การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติ “ระยองโมเดลการผลิตพืชต้นอ่อน คุณภาพสร้างรายได้สูง” จัดทำขึ้นภายใต้โครงการ 76 จังหวัด 76 โมเดล การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โดยผ่านการถอดบทเรียนแห่งความสำเร็จจาก นายรัชชานนท์ ปกรณ์วงษ์ศิริ เกษตรกรปลูกพืชต้นอ่อนอำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่ผ่านการปฏิบัติและสร้างรายได้ให้ประสบความสำเร็จหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเล่มนี้ จะมีประโยชน์ต่อบุคคลที่สนใจ และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อสร้างสรรคการเกษตรของไทยให้มั่นคงและยั่งยืนต่อไป

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง
พฤษภาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ	1
ประสบการณ์ในการทำการเกษตร	2
มาตรฐานการรับรอง	3
อายุพืช	4
การตลาด	5
ข้อมูลเทคโนโลยี/นวัตกรรม/พันธุ์พืช	6-7
จุดเด่น	8
ผังแปลง	9
ขั้นตอนการผลิต	9-11
ปัญหาในการผลิต	11
ปริมาณผลผลิต ต้นทุน รายได้	12
ประโยชน์ของต้นอ่อน	12-13

ข้อมูลเกษตรกร

ชื่อ-สกุล นายรัชชาชนนท์ ปกรณ์เวณิชสิริ
ชื่อเล่น บิลลี่ อายุ 33 ปี เพศ ชาย
ที่อยู่ เลขที่ 135/74 หมู่ 6 ตำบล ปลวกแดง
อำเภอ ปลวกแดง จังหวัด ระยอง รหัสไปรษณีย์ 21140
เบอร์โทร 092-7854161 อีเมล -
การศึกษาปริญญาตรี

คู่มือการปฏิบัติระของโมเดล”การผลิตพืชต้นอ่อนรายได้สูง”

เกี่ยวกับเรา

ประสบการณ์ในการทำการเกษตร
เริ่มต้นทำแปลงเพาะต้นอ่อนพืช
เมื่อ ปี พ.ศ 2560-ปัจจุบัน

การถือครองที่ดิน
พื้นที่ทั้งหมด 1 ไร่
พื้นที่ทำการเกษตร 0.5 ไร่

ที่อยู่
135/74 หมู่ที่ 6 ตำบลปลวกแดง
อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

การรับรองการผลิตพืช

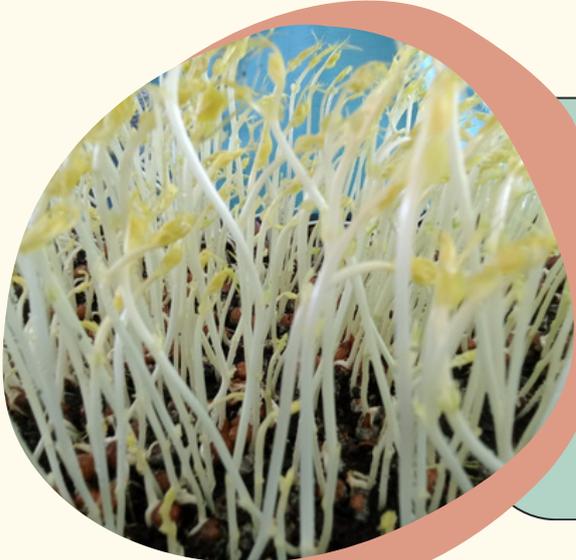
1

GAP รั้วสีเขียว
(ต้นอ่อนทานตะวัน)
ทช 03-9001-21-350-000001

2

GAP รั้วสีเขียว
(ต้นอ่อนฝักบัว)
ทช 03-9001-21-350-000002

3

GAP รั้วสีเขียว
(ต้นอ่อนโถ้วเหลือง)
ทช 03-9001-21-350-000003

พืชปลูกระยะสั้น เก็บเกี่ยวไว

Billy Organic

ต้นอ่อนทานตะวัน อายุการเก็บเกี่ยว 7 วัน

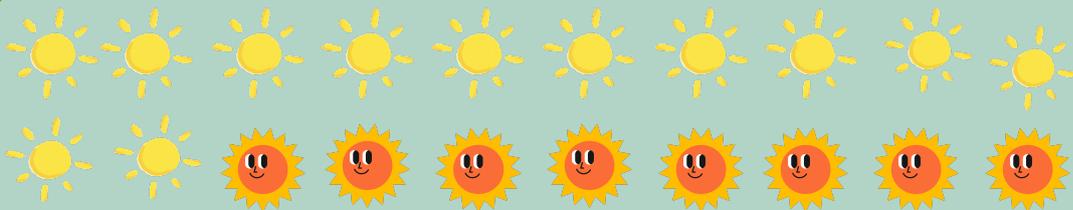
7 วัน

ต้นอ่อน ผักบุ้งอายุการเก็บเกี่ยว 8 วัน

8 วัน

ต้นอ่อนโต้วเหมียวเก็บเกี่ยวได้ 2 ครั้ง เมื่ออายุ
12 และ 20 วัน

12 วัน

และ 20 วัน

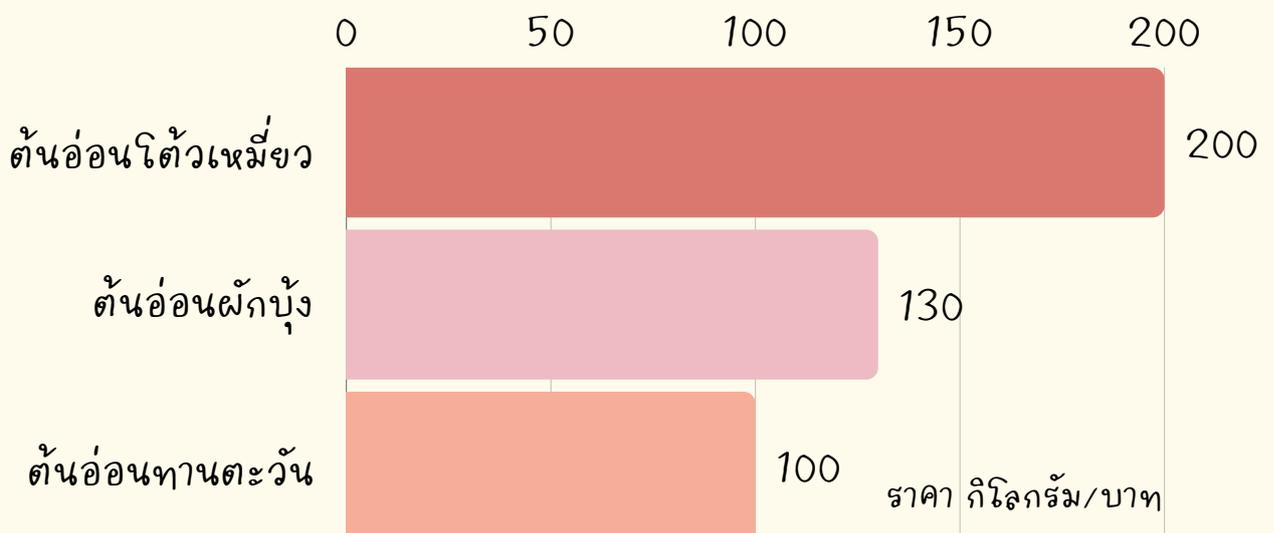
ท็อปส์ มาร์เก็ต
Tops
market

แม็คโคร
makro

การตลาด

ส่งตลาด, และส่งผลผลิตจำหน่ายให้ห้างโมเดิร์นเทรด ได้แก่
ที่อปชูปปุ่อร์มารเก็ตระยอง, แม็คโครสาขาระยอง, ฟูลูบรี, พักยาแหงนื้อ,
พักยาโต, บอวิง, อมตะนคร, แหลมฉบั้ง และขายส่งโรงแรมโพพีพัก
พักยา

คู่มือการปฏิบัติระของโมเดล “การผลิตพืชต้นอ่อนรายได้สูง”

ข้อมูลเทคโนโลยี/นวัตกรรม/พันธุ์พืช

การเลือกพันธุ์ที่เหมาะสม

ต้นอ่อนทานตะวัน จะเลือกใช้เมล็ดทานตะวันสายพันธุ์ลาซอก ซึ่งจะให้ต้นอ่อนน้ำหนักดี เก็บเกี่ยวได้เร็วกว่าสายพันธุ์ลาซไทย ต้นอ่อนโถ้วเขมีขง จะเลือกใช้เมล็ดถั่วลิสงเตาพันธุ์เมเปิ้ล ซึ่งเป็นพันธุ์จากจีน มีการเจริญเติบโตได้ดีในสภาพอากาศของประเทศไทย

การเกษตรกรรม

- การเพาะเมล็ด, การดูแล, การให้น้ำและการเก็บเกี่ยว
- สิ่งแวดล้อมทางการเกษตร
- เชื้อสไตรโคเดอร์มา
- เทคนิคการจัดการวัสดุปลูก และการเก็บเกี่ยว

คู่มือการปฏิบัติของโมเดล “การผลิตพืชต้นอ่อนรายได้สูง”

เชื้อสดไตรโคเดอร์มา

ใช้เชื้อสดไตรโคเดอร์มา ผสมน้ำแช่เมล็ดทางตะวัน เพื่อป้องกันการเกิดโรคจากเชื้อรา และน้ำน้ำที่เหลือ จากการแช่เมล็ดมาใช้รดหลังจากเพาะเมล็ดลงถาด

น้ำหมักเหง้ากล้วย ประกอบด้วย
เหง้ากล้วย 1 เหง้า ร่วมกับกาก
น้ำตาล หมักเป็นเวลา 1 อาทิตย์

วัสดุปลูก

ใช้ดินปลูกสำเร็จผสมเวียชงกลีบบัวมา
ใช้ใหม่ โดยผ่านกระบวนการหมักด้วย
พด.1, พด.3 และน้ำหมักเหง้ากล้วย
เป็นเวลา 1 เดือน

การเก็บเกี่ยว

ต้นอ่อนพืชจะมีโอกาสเสียหาย
ซ้ำ หรือดำได้ง่ายจากการตัด เพื่อลด
ความเสียหายจะใช้เวลา 1 ใบ ต่อ
การเก็บผลผลิตต้นอ่อน 20 ถาด

จุดเด่นของเรา

ผลผลิตคุณภาพ

: ปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์

Zero Waste

: ลดต้นทุนด้วยเทคโนโลยีการหมักเวียบทำรีพายการ

พัฒนาการผลิต

: เพิ่มการผลิตพืชพันธุ์ที่หลากหลายน

เช่น ต้นอ่อนโคควาระะ / ต้นอ่อนอัลฟาฟ่า

พัฒนาตลาด

สร้างความมั่นคงทางตลาด ขยายการผลิตส่งขาย

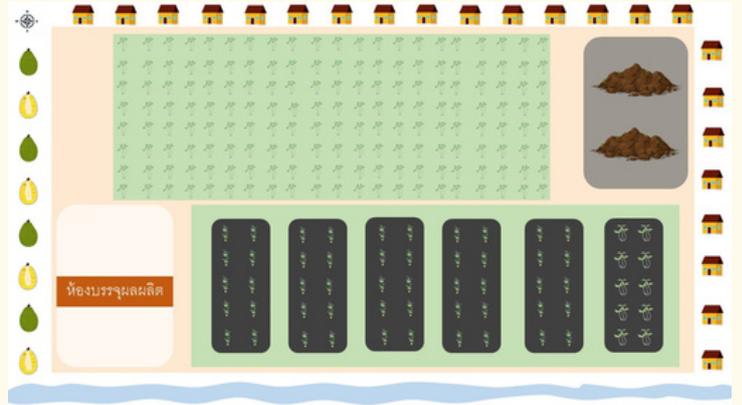
ทางโมเดิร์นเทรด

และเปิดร้านขายอาหารเพื่อสุขภาพ

คู่มือการปฏิบัติระของโมเดล “การผลิตพืชพันธุ์อ่อนรายได้สูง”

ผังแปลง

ขั้นตอนการผลิต

ต้นอ่อนทางานตระวัน การเพาะเมล็ด

- แสงน้ำผสมเชื้อสดไตรโคเดอร์มา อัตรา 100 กรัม/น้ำ 60 ลิตร เป็นเวลา 5 ชม. จากนั้นบ่มเมล็ดเป็นเวลา 1 คืน
- โรยเมล็ดลงภาชนะ รดด้วยน้ำไตรโคเดอร์มาที่ละชั้น วางซ้อนทับกัน 5 ชั้น นำสแลนปิดทับภาชนะไว้ 1 คืน แล้วจึงนำไปเรียง

การดูแล

- จัดเรียงภาชนะเป็นแถวในที่โล่ง ไม่ซ้อนทับกัน
- รดน้ำเช้า-เย็น (ขึ้นกับสภาพอากาศ)

การเก็บเกี่ยว

- เก็บเกี่ยวเมื่อครบ 7 วัน
- ตัด ล้างน้ำ 2 ครั้ง ผึ่งให้สะเด็ดน้ำ แล้วนำไปบรรจุ

คู่มือการปฏิบัติระของโมเดล “การผลิตพืชต้นอ่อนรายได้สูง”

ต้นอ่อนโต้วเหมี่ยว

การเพาะเมล็ด

- แช่วเมล็ดด้วยน้ำเปล่า 9 ชม. บ่มโห้ตระกร้า 1 คืน
- โรยเมล็ดลงถาดเพาะ จากนั้นนำมาเรียงรดน้ำ

การดูแล

- จัดเรียงถาดบนชั้น คลุมด้วยสแลน ความเข้มแสง 80% (โต้วเหมี่ยว ได้รับแสงมากต้นจะเหี่ยว)
- รดน้ำวันละ 2 ครั้ง

การเก็บเกี่ยว

- เก็บเกี่ยวครั้งที่ 1 เมื่อครบ 12 วัน
- เก็บเกี่ยวครั้งที่ 2 เมื่อครบ 20 วัน
- ตัด เรียงต้นอ่อนใส่ตระกร้า ฉีดน้ำล้างดิน แล้วนำไปบรรจุ

คู่มือการปฏิบัติระของโมเดล “การผลิตพืชต้นอ่อนรายได้สูง”

ต้นอ่อนฝักงู

การเพาะเมล็ด

- แช่เมล็ดด้วยน้ำเปล่า 21 ชม. จากนั้นนำมาร่อน คัดเลือกเมล็ดที่พองนำมาเพาะ
- โรยเมล็ดลงภาชนะเพาะ จากนั้นนำมาเรียงรดน้ำ

การดูแล

- จัดเรียงภาชนะขึ้น คลุมด้วยสแลน ความชื้นแสง 80%
- รดน้ำเช้า-เย็น

การเก็บเกี่ยว

- เก็บเกี่ยวเมื่อครบ 8 วัน นำไปบรรจุ

• ปัญหาในการผลิตพืช โนพื้นที่

ต้นทูน/ปัจจัยการผลิต

ต้นทูนค่าเมล็ดพันธุ์ฝักงูปรับตัวสูงขึ้น, เมล็ดที่เก็บไว้นานจะมีเปอร์เซ็นต์การงอกลดลง คีตรูพืช (โรค/แมลง)

โรคใบจุด โรคเหี่ยวคอดิน

ผลผลิต ต้นทุง รายได้ รายได้สุทธิ (บาท/ไร่/ปี)

ปี	ผลผลิต(กิโลกรัม)			ต้นทุน(บาท)			รายได้ (บาท)			รายได้สุทธิ (บาท)			
	ทานตะวัน	โต้วเหมี่ยว	ผักบุ้ง	ทานตะวัน	โต้วเหมี่ยว	ผักบุ้ง	ทานตะวัน	โต้วเหมี่ยว	ผักบุ้ง	ทานตะวัน	โต้วเหมี่ยว	ผักบุ้ง	รวม
2564	25,550	18,250	3,650	1,022,000	766,500	394,200	2,555,000	3,650,000	474,500	1,533,000	2,883,500	80,300	4,496,800
2565	25,550	18,250	3,650	1,095,000	766,500	405,150	2,555,000	3,650,000	474,500	1,460,000	2,883,500	69,350	4,412,850
2566	25,550	18,250	3,650	1,168,000	766,500	438,000	2,555,000	3,650,000	474,500	1,387,000	2,883,500	36,500	4,307,000

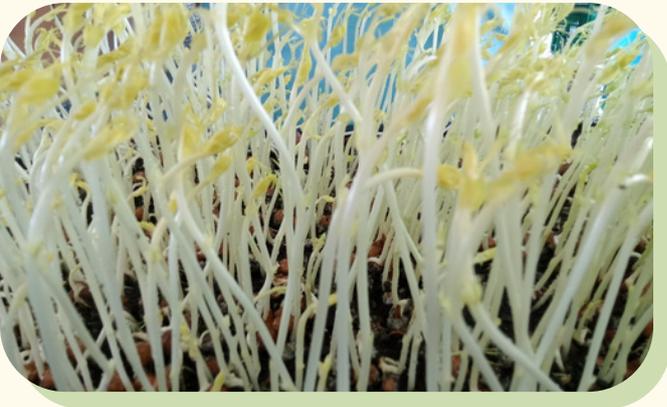
หมายเหตุ หน่วยต่อ ขนาดพื้นที่ 0.5 ไร่

ประโยชน์ของ ต้นอ่อนทานตะวัน

- ต้านอนุมูลอิสระชะลอความแก่
- เพิ่มภูมิคุ้มกันให้ร่างกาย
- มีกรดไขมันโอเมก้า 3, 6, 9 และโปรตีนมากกว่าผักกาด 2 เท่า
- ลดกรดไขมันในเส้นเลือด
- ลดความดันโลหิต
- ป้องกันโรคหัวใจ
- มีวิตามิน A, B1, B2, B6, E, D, K

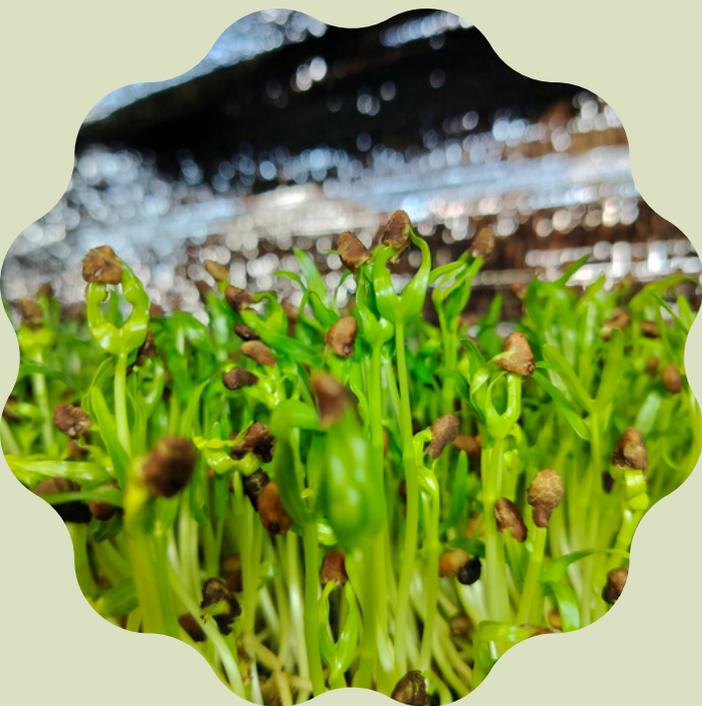
คู่มือการปฏิบัติระของโมเดล “การผลิตพืชต้นอ่อนรายได้สูง”

ประโยชน์ของ ต้นอ่อนโถ้วเหมียว

- ช่วย ระบบการเผาผลาญ
- ช่วย โขเรื้องระบบขับถ่าย
- ลดริ้วรอย ช่วย โขการชะลอวัย
- มีวิตามินช่วยบำรุงสายตา
- ช่วยลดอาการความจำเสื่อม
- ป้องกันการเกิดมะเร็งลำไส้

ประโยชน์ของต้นอ่อนผักบุ้ง

- ช่วยบำรุงสายตา ช่วย โขการมองเห็น
- ลดคอเลสเตอรอล และน้ำตาลในเลือด
- บำรุงโลหิต
- ช่วยรักษาโรคโลหิตจาง
- ตาอ่อนนุ่มลึบใส
- ป้องกันมะเร็ง
- แก้อาการเหงื่อออกมาก
- บำรุงกระดูกและฟัน
- ขับสารพิษออกจากร่างกาย
- แก้อาการปวดศีรษะและอ่อนเพลีย

คู่มือการปฏิบัติระของโมเดล “การผลิตพืชต้นอ่อนรายได้สูง”

คณะผู้จัดทำ

นายพพดล แดงพวง	ผอ.ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง
นางสาวปัทมา สนิทมาจโร	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
นางสาวพิทยาธร กลิ่นกุหลาบ	นักวิชาการเกษตร
นางสาววิราภรณ์ แยกไธสง	นักวิชาการเกษตร
ว่าที่ร้อยตรีธีรชน ธารณอารัญญ	เจ้าพนักงานการเกษตร
นางสาวไอลดา รุ่งพลอย	นักวิชาการเกษตร
นายวรารุณี ศรีสวัสดิ์	นักวิชาการเกษตร
นางสาวมะลิวัลย์ สุขสยาม	นักวิชาการเกษตร
นายปิยะพงษ์ โสดา	นักวิชาการเกษตร
นางสาวศศิษา การสมิคร	นักวิชาการเกษตร

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง
สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6

คู่มือการปฏิบัติระยองโมเดล “การผลิตพืชออร์แกนิกได้สูง”